

Posudok k diplomovej práci

SEMIOLOGICKÁ ANALÝZA OBRAZU BARACKA OBAMY V MAGAZÍNU TIME

Bc. Michaela Růnová

Predkladaná diplomová práca by si zaslúžila teoretickejšie formulovaný titul – ide totiž o úctyhodný pokus o teoretické spracovanie problematiky týkajúcej sa vizuálnej komunikácie. Pozitívnu správou pre potenciálneho čitateľa je vedomie, že autorka sa neuspokojila len so základnými definíciami, ktoré by jej vystačili na analýzu mediálneho obrazu súčasného amerického prezidenta, ale dokázala, metaforicky povedané, „prekročiť ich tieň“, ďalej ich rozvíjať, polemizovať s nimi, alebo zasadiť ich do širšieho filozofického kontextu. Či už sa jedná o častokrát reflektovaný vzťah medzi textom a obrazom, o metaforický pojem „čítania“ obrazu a celkovo, o pojem „vizuálnej gramotnosti“, alebo o často nadužívané koncepty „denotácie a konotácie“ v spojitosti s Barthovými mytológiami – zakaždým autorka prejavila schopnosť dané koncepty znovu kriticky premyslieť a zhodnotiť ich použiteľnosť. V niektorých prípadoch išlo skutočne o užitočné teoretické inšpirácie: ako v prípade obohatenia barthesovských konceptov o výstupy sociálnej semiotiky (s. 75-8), alebo v prípade presunutia dichotómie text/obraz k mitchellovským úvahám o „túžbach obrazu“ (s. 40-1). Inokedy, bohužiaľ, najmä v súvislosti s témou diplomovej práce, sa niektoré teoretické exkurzy javili ako samoučelné, až nadbytočné (napr. debata o simulakre, alebo o Magrittovom narušení reprezentácie, sčasti aj pojednanie o tandeme studium/punctum...). Budili skôr dojem potreby „osahať si“ všetky teoretické nástroje k dispozícii (a hádam, objavené práve počas štúdia na tejto katedre), pričom nie každý z nich bol schopný úspešne posunúť zvolenú tému dopredu. S tým súvisí i menej prehľadná štruktúra práce, ktorá občas komplikovala sledovanie autorkinej myšlienkovvej línie.

Napriek tejto opatrnej výtke, autorka nestráca zo zreteľa tému avizovanú v titule práce. Text je prekladaný jednotlivými analýzami konkrétnych titulných stránok z magazínu Time, kde figuruje ako hlavná postava Barack Obama. Znova, niektoré analýzy sú vydarenejšie než iné – z vydarených spomeniem analýzu titulnej stránku „Person of the year“ analyzovanú v spojitosti so známym predvolebným plagátom Hope/Progress/Change, kde samozrejme bola vhodne využitá práve Barthesova idea „mýtu kandidáta“. Rovnako je nutné oceniť analýzy titulných stránok, kde sú aplikované poznatky z oblasti sociálnej

semiotiky. Synchronické analýzy v závere práce autorka vystriedala diachronným pohľadom na celý korpus titulných stránok s americkým prezidentom za účelom vytipovať určité tendencie v „čítaní“ jeho mediálneho obrazu. Tento krok považujem za určite vydarený a celkovo vítam snahu autorky práce vstúpiť do reflexie vizuálnej komunikácie (sama to šikovne nazýva „cvičení ve vizuální komunikaci“, s. 100) a to najmä v kontexte portrétných reprezentácií politikov.

Konečne, diplomová práca spĺňa prísne kritéria citovania a odkazov, vyznačuje sa slušnou bibliografickou základňou, zaujme dobrým jazykovým prejavom. Určite ju doporučujem k obhajobe a navrhujem známku medzi 1 a 2.

V Prahe, 4.9.2013

Mgr. R. Šafaříková, PhD